

**לב
הדברים**

לכל דור יש מנהיג המתאים לו, ואפילו אם הוא קטן יותר מהמנהיג של הדור הקודם.

.....

התנאי הבסיסי למנהיגות הוא ענווה. ענווה לא רק שאינה סותרת גדלות, אלא שאין גדלות אמיתית בלי ענווה.

.....

תכונה בסיסית נוספת למנהיגות היא הרחמנות והרגישות לכל פרט מהציבור. לא רק לראות את הגודל, אלא גם להתייחס לפרט.

.....

התכונה הבאה היא היכולת לעמוד על האמת ולעשות את דבר ה' בשלמות, למרות הלחצים הרבים.

.....

דבר נוסף, שאף הוא חשוב – צריך שתהיה למנהיג הופעה מכובדת ומרשימה. זה לא המדד העיקרי, אך גם זה חשוב, מכיוון שזה משפיע על קהל השומעים.

"אם פגע בך מנוול זה [יצר הרע], משכחו לבית המדרש". אנחנו אולי היינו מנסחים את זה קצת אחרת: 'אם פגע בך מנוול זה, עזוב אותו, ורוץ לבית המדרש'. מה אמור יצר הרע לעשות בתוך בית המדרש? המפגש עם העולם הזה הוא קצת מרתיע. זה לא פשוט להיות ירא שמים כאשר המציאות מסביב כל כך מבלבלת, כאשר המון כוחות ורצונות פועלים בתוכנו ורוצים לפרוץ. בצורה טבעית מתעורר בנו רצון לברוח, לנתק מגע כדי 'לשרוד רוחנית'.
חז"ל מודיעים לנו חד משמעית שזה בלתי אפשרי. **אם לא נכניס את יצר הרע לתוך בית המדרש לא יהיה לתורה מגע עם הכוחות והרגשות הבסיסיים של הנפש.** במקום שעבודת ה' תהפוך אותנו לאנשים טובים יותר, היא תישאר בפניה בלי שום השפעה ממשית. המחשבה על 'הפרדת רשויות' תביא אותנו למצב של פיצול אישיות, "בתפילה אני בן אדם אחד, ובלחץ של יום שישי אני בן אדם אחר". אם תברח מהיצר לבית המדרש, הוא יחכה לך בחוץ. קח אותו ביחד אתך, ורק באופן הזה תאפשר לתורה שאתה לומד לחדור לתוכו, ולפרק אותו לגורמים. כך נבחין בין הגרעין החיובי, שיש לו מקום ותפקיד, ובין המעטפת השלילית, שאותה נסיר בעדינות.

הטעם לתקנת נטילת ידיים - המשך | הלכות

כדי להסביר את הטעם הרוחני למצוות נטילת ידיים, יש להקדים ולומר שכלל שמדובר בפעולה חיונית יותר עבור האדם, כך השפעתה לטוב או לרע מרובה יותר. על כן סביב האכילה, שהיא יסוד חשוב בקיומו של האדם, נאמרו הלכות רבות.
אפשר לאכול כדי לספק תענוג רגעי, ואפשר לאכול כדי לקבל כוח לחיים מלאי תוכן ומשמעות. כל ההלכות שנאמרו בענייני האכילה מכוונות למטרה אחת: שהאוכל יגביר בנו את ההרגשות הטובות וייתן לנו כוח להתרומם ולעסוק בתיקון העולם, ולא ישפיל את נפשנו לתוך תאוות אכילה חומרית נטולת תוכן רוחני. כיוון שהלחם הוא עיקר מזונו של האדם, תיקנו חכמים ליטול ידיים לפני אכילתו. בכוחן של הידיים לעשות מעשים טובים ומועילים מחד גיסא, ומאידיך גיסא מעשים רעים. כיוון שתכלית הסעודה היא להעניק תוספת כוח וחיוניות, אנו מטרהים את הידיים מזהומה שדבקה בהן תוך עיסוקי העולם, ומקדשים אותן לקראת הסעודה, כדי שנוכל לשאוב מן האוכל את החיוניות הנצרכת לחיים מלאי תוכן ערכי. (מתוך 'פניני הלכה' ברכות ב, ב)

איזכרא לימאי?

גבורת הנפש, התמודדות עם קשיים ומשברים

עֲזַרְנִי אֵל חַי לְהַכְנִיעַ
 אֶת יֶצֶר הַכּוֹפְתָהּ הַמְרִיעַ
 דְּלֹתֵי תְשׁוּבָה חַי פְּתַח לִי
 כִּי שְׁבַתִּי מִחֻטְאֵי וּמַעְלֵי
 אֲנִי צוֹרֵי שְׁמֹעַ קוֹלִי, מְהֵרָה עֲנֵנִי
 יְד יְמִינְךָ הַפְּשׁוּטָה
 לְקַבֵּל אֶת נַפְשׁ הַמִּתְחַרְטָה
 וְלֹא תוֹסִיף תְּחַטָּא אֵלַיךְ אֵלִי
 אוֹדָה עֲלֵי פְשָׁעֵי
 אֶתְּהָ תִשָּׂא עֲוֹנֵי

ר' רפאל ענתבי

אחרי כמה דקות של התבוננות בנוף החל ג'וליאן לדבר "זהו עיקרון שמנהיגים בעלי חזון מתרגלים יום יום. אם הם מחמיצים אפילו ימים ספורים של תרגול – חזונם מתעמעם. זהו עיקרון המנהיגות העצמית. למרבה הצער, מנהיגים נוטים להניח את המנהיגות העצמית אף על פי שעליה נבנית כל הצלחה בחיים".

האם מנהיגות עצמית היא בעצם שיפור עצמי? "שאלתי. ג'וליאן לקח נשימה עמוקה מהאוויר הצלול שעטף אותנו וענה: "היא הרבה יותר מזה. סר אדמונד הילרי, שכידוע לך היה האדם הראשון שטיפס על האוורסט, ניסח את זה יפה כשאמר: 'לא את ההר אנחנו כובשים, אלא את עצמנו'. זאת באמת תמציתה של מנהיגות עצמית – כיבוש עצמך ושליטה בעצמך. רוב המנהיגים סבורים שיעילות ומצוינות תלויות בגורמים חיצוניים כמו כוח עבודה יעיל או יישום הטכנולוגיה האחרונה. האמת, הידועה למנהיגים בעלי חזון מאז ומעולם, היא שהצלחה נובעת מעבודה פנימית. מצוינות מתחילה מבפנים. מנהיגות שוק מתחילה במנהיגות עצמית". ג'וליאן סקר במבטו את נוף פסגות ההרים שנשקף מול עינינו מבעד לעננים. "אתה מבין, פיטר, איך אתה יכול להנהיג ארגון אם לא למדת מעולם להנהיג את עצמך? וכיצד אתה רוצה לנהל אחרים אם לא שכללת את המיומנות של ניהול עצמך?".

"אבי נהג לומר שאינך יכול לעשות טוב אם אינך מרגיש טוב", אמרתי לג'וליאן.

"בדיוק. אינך יכול להיות המנהיג בעל ההשראה שאתה מקווה להיות אם אתה קם כל בוקר אומלל ומדוכא. אינך יכול להנחות אנשים לניצחון אם אתה חסר אנרגיה. לא תוכל לשבות את לבם ולשלהב את דמיונם אם תמשיך לצעוק עליהם ולגעור בהם. זכור: כדי שתוכל לחבב אדם אחר, עליך לחבב את עצמך. הצלחה חיצונית מתחילה מבפנים".

שתקנו במשך כמה דקות, מתבוננים בנוף שמולנו, עד שאני מנסה לעכל את הדברים שנאמרים.

"אחד מבין ידידי", פתח ג'וליאן, "אחד החוקים הנצחיים ביותר של האנושות הוא שאיננו רואים את העולם כפי שהוא, אלא כפי שאנחנו. על ידי שיפור עצמי, שכלול והגדרה עצמית אנחנו רואים את העולם מנקודת מבט גבוהה יותר. שליטה עצמית מאפשרת לנו לראות את העולם מכסגת ההר במקום מתחתיתו. חייב את עצמך למצוינות. העלה את דרגתן של אמות המידה האישיות שהצבת. לעצמך. חתור לעשות כל דבר על הצד הטוב ביותר. זכור שכאשר אתה מתפטר על בינוניות בקשר לדברים הקטנים, אתה מתחיל להתפטר על בינוניות בקשר לדברים הגדולים. כל דבר שהוא פחות ממחיבות מודעת לתפקוד אישי במיטבו הוא מחייבות לא מודעת לתפקוד אישי ירוד!".

(מתוך: רובין ס' שארמה, חכמת המנהיגות, עמ' 220)